

VERKSAMHETSPLAN FÖR AKTION ÖSTERBOTTEN R.F. 2024

Aktion Österbotten r.f. (budget 2024, 835.621 €)

Aktion Österbotten r.f. fungerar som en lokal aktionsgrupp i Österbotten. Medlemskåren utgörs av privatpersoner, organisationer och kommuner.

I enlighet med föreningens stadgar är föreningens syfte:

- Att verka som regional partipolitiskt obunden intresseorganisation och samarbetsorgan för organisationer och föreningar som utövar lokalt innovativt utvecklingsarbete.

Föreningens högsta beslutande organ är medlemsmötet. Styrelsen tillsätts utgående från att medlemmarna jämnt skall representera kategorierna privatpersoner, organisationer och kommuner. Utgångspunkten är att medlemmarna bör ha en regional spridning i de 13 tvåspråkiga kommunerna i landskapet Österbotten samt Karleby i Mellersta Österbotten och en jämlig fördelning mellan könen. Styrelsemedlemmarna väljs för ett kalenderår i taget och den sammanhängande maximitiden för en styrelsemedlem är fyra år. Styrelsen samlas till regelbundna möten, mellan sju och tolv möten under år 2024. Styrelsen eller föreningsmötet kan tillsätta utskott och arbetsgrupper.

Målsättning

Den övergripande målsättningen för Aktion Österbotten r.f.:s verksamhet är att verka som regional partipolitiskt obunden intresseorganisation och samarbetsorgan för organisationer och föreningar som utövar lokalt innovativt utvecklingsarbete. Aktion Österbotten r.f.:s målsättning är att vara en motor för landsbygdsutvecklingen i Österbotten.

Aktion Österbotten r.f. mobiliserar nya aktörer i utvecklingsarbetet och samarbetar med kommuner och regionala myndigheter och andra lokala aktionsgrupper.

Föreningens verksamhetsformer är följande:

- Rådgivnings-, konsulterings- och utbildningsverksamhet genom möten, konferenser, kurser och seminarier
- Informationstjänster genom utgivning av olika publikationer
- Erbjuder gemensamma lösningar för medlemmarnas informationsverksamhet
- Erbjuder gemensamma förvaltningslösningar
- Vara projekt- och strategiägare, koordinatör av projekt, initiativtagare till projekt eller fördelare av finansiering till projekt som medverkar till att uppnå föreningens syften

Målsättningen för år 2024 är att:

- Mobilisera och aktivera projektidéer till Leader-strategin Vårt Österbotten – Meidän Pohjanmaamme
- Mobilisera och aktivera projektidéer till fiskeleader-strategin Smart resiliens vid ett livskraftigt hav – Älykäs resilienssi elinvoimaisesta merestä
- Fungera som Byaverksamhetens centralorganisation i regionen
- Fungera som projektägare för projekt
- Sträva till att utöka antalet medlemmar i Aktion Österbotten r.f.
- Ge råd gällande användningen av det elektroniska ansökningsverktyget Hyrrä
- Öka kännedomen om Aktion Österbotten r.f. och förankra Leader-brändet

Aktion Österbotten r.f. utvecklas kontinuerligt under år 2024, detta för att ligga rätt i tiden och för att på ett effektivt sätt tillgodose landsbygdsutvecklingen i Österbotten.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Leader (budget 2024, 290.134 €)

Aktion Österbotten r.f. i egenskap av lokal aktionsgrupp (LAG) genomför Leader-strategin "Vårt Österbotten – Meidän Pohjanmaamme".

Visionen för Leader-strategin är:

Landsbygden i Österbotten är familjevänlig, tolerant och fördomsfri. Området har ett rikt kulturliv, stark gemenskap och en internationell atmosfär. Landsbygden i Österbotten erbjuder förutsättningar för ett tryggt och hållbart liv samt modigt företagande nära till allt. Landsbygden är säregen och förnyas modigt.

För att uppnå detta mål och främja målen för Agenda 2030 har vi beaktat styrkorna och utmaningarna i vår region och identifierat de möjligheter och hot som påverkar vår region mest. Dessa har vi studerat mot målen för Agenda 2030, olika trend- och megatrendsöversikter och svaga signaler. Baserat på dem har vi härlett vår utvecklingsstrategi för den lokala landsbygden med följande prioriteringsområden:

- Ett levande och innovativt Österbotten
- Innovativt och modigt företagande i Österbotten
- Österbottens smarta landsbygd
- Ett gemensamt och välkomnande Österbotten

Leader-strategin utgörs av tyngdpunkterna:

1. Ett levande och innovativt Österbotten
 - andel av Leader-strategin 20 %
2. Innovativt och modigt företagande i Österbotten
 - andel av Leader-strategin 30 %
3. Österbottens smarta landsbygd
 - andel av Leader-strategin 30 %
4. Ett gemensamt och välkomnande Österbotten
 - andel av Leader-strategin 20 %

Målsättning

Indikatorer för samtliga tyngdpunktsområden, totalt

Nystartade företag (st)	11
Företag som stöds (st)	50
Nya arbetsplatser (st)	18
Samarbetsprojekt mellan regionerna	10
Internationella samarbetsprojekt	11
Projekt som främjar hälsa och välbefinnande	42
Projekt som främjar god utbildning	35
Projekt som stöder hållbara städer och samhällen	35
Projekt som stöder livet på land och i havet	35

Organisation och mobilisering (operativt genomförande)

Kansliet har i uppgift att stöda och hjälpa dem som söker om och genomför projekt. I detta ingår att tillsammans med medlemmarna i styrelsen arbeta för att få fram så många goda idéer som möjligt med en utvecklingsdimension för landsbygden. Mobiliseringen förutsätter en fungerande fältorganisation och ett nära samarbete med de människor som har idéerna. Projektägare bereds tillfälle att utbyta idéer och erfarenheter under seminarier, studieresor och workshops.

Organisationen arbetar aktivt genom styrelse, arbetsgrupper och medlemmar för att engagera nya människor i verksamheten. Mobilisering sker genom projekten, seminarier och information och i synnerhet genom de människor som engageras i genomförandet av projekten. Kampanjer och riktad information till särskilda målgrupper är en del av mobiliseringen.

Covid-19 pandemin har lett till nya arbetssätt, vilket Aktion Österbotten r.f. även beaktat och fortsätter att beakta i verksamheten 2024. Personalen är flexibel och har större utrymme att arbeta på distans samt att digitala verktyg används i större grad i nätverkandet och informationen. Styrelsen har även beredskap att sammanträda digitalt, likaså kan medlemsmöten anordnas digitalt om Covid-19 situationen så kräver. Främst tillämpas Microsoft Teams- och Zoom-möten i verksamheten.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Aktion Österbotten r.f.'s Leader-strategi godkändes 26.1.2023 av Jord- och skogsbruksministeriet, finansieringsramen blev 7 miljoner euro i offentlig finansiering till projekt och 1,3 miljoner euro i Verksamhetspenning. JSM önskade att Leader grupperna skulle uppdatera målen för den lokala strategin och finansieringsplanen per 22.6.2023.

		EU	Stat	Kommuner	Offentligt stöd totalt	Totalt per TPO	Privat-finansiering	Finansiering totalt
Tyngdpunktsområde 1: Ett levande och innovativt Österbotten	Företagsstöd	120 400	103 600	56 000	280 000	1,4 milj.	178 769	458 769
	Utvecklingsprojekt	481 600	414 400	224 000	1 120 000		715 077	1 835 077
Tyngdpunktsområde 2: Innovativt och modigt företagande i Österbotten	Företagsstöd	722 400	621 600	336 000	1 680 000	2,1 milj.	1 072 615	2 752 615
	Utvecklingsprojekt	180 600	155 400	84 000	420 000		268 154	688 154
Tyngdpunktsområde 3: Österbottens smarta landsbygd	Företagsstöd	361 200	310 800	168 000	840 000	2,1 milj.	536 308	1 376 308
	Utvecklingsprojekt	541 800	466 200	252 000	1 260 000		804 461	2 064 461
Tyngdpunktsområde 4: Ett gemensamt och välkomnande Österbotten	Företagsstöd	60 200	51 800	28 000	140 000	1,4 milj.	89 385	229 385
	Utvecklingsprojekt	541 800	466 200	252 000	1 260 000		804 461	2 064 461
	Åtgärder totalt	3,01 milj.	2,59 milj.	1,4 milj.	7 milj.	7 milj.		
	Verksamhetspenning	559 000	481 000	260 000	1,3 milj.	1,3 milj.	0	1 300 000
	Allt totalt	3 569 000	3 071 000	1 660 000	8 300 000	8,3 milj.	4 469 230	12 769 230

Myndighetskontakter och viktiga utvecklingsnätverk

Samarbetet med kommunerna utvecklas och förstärks genom besök eller sammankomster under året för att informera om föreningen och finansieringsläget samt den nya programperioden 2023-2027. Genom sekretariatet för Landskapets samarbetsgrupp (MYR) samt kontinuerliga diskussioner och träffar med Österbottens förbund och Österbottens NTM-centralen koordineras arbetsinsatser och projektresurser inom olika program och strategier.

Samarbetet med Svensk Byaservice fortsätter beträffande information, seminarier och utbildningar. I detta ingår ett fortsatt och fördjupat samarbete med de tvåspråkiga LAG-grupperna i Åboland, Västra Nyland och Östra Nyland samt Åland.

Information

- Aktion Österbotten r.f. informerar om verksamheten och aktualiteter på hemsidan, Facebook och andra kanaler inom social media
- Rådgivning och information ges till projektägare/kommuner/medlemmar samt samarbetspartners.
- Lokal media kontaktas kontinuerligt under året och delges information om pågående projekt, verksamhet och möjligheter med Leader-strategin.
- Informationen på hemsidorna uppdateras kontinuerligt för att ge så snabb information som möjligt, samt anpassas till det nationella Leader-brändet.
- Under året ordnar föreningen ensam eller tillsammans med kommunerna informationstillfällen för allmänheten

Aktion Österbotten ordnar informationstillfällen om Leader ansökningsprocessen samt tyngdpunktsområden under hela året. Dessa är öppna för allmänheten, både nya och erfarna projektsökande. I första hand ordnas enskild startpalaver med de projekt som fått beslut. Där går igenom projektets åtgärder, tidtabell för redovisning samt ges praktiska råd för genomförande och redovisning. Tanken är även att ordna ett allmänt tillfälle för alla projektägare. På detta allmänna tillfälle går tidtabell för projektreddovisning igenom samt praktiska råd i allmänhet för projektens genomförande. Här kan även ingå föreläsning/information kring aktuella teman och/eller något enskilt projekt kan presenteras som "god praxis".

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Prioriteringar

Fokus ligger på att få ut informationen gällande möjligheterna med Aktion Österbotten r.f.:s Leader-strategi "Vårt Österbotten – Meidän Pohjanmaamme". Personal och styrelse arbetar aktivt under året med att nå ut till nya sökanden. En viktig mätare är aktionsgruppens medlemsantal, personal och förtroendevalda arbetar aktivt under år 2024 för att utöka medlemsantalet i Aktion Österbotten r.f.

Aktion Österbotten r.f. strävar till att minimera riskerna dels för organisationen men även för sökande, detta möjliggörs genom realistiska projektbudgeter där sökande klarar av att anordna den privata finansieringsandelen.

Hyrrä

Leader-projekt samt företagsstöd ska under perioden 2023-2027 ansökas enbart via det digitala systemet Hyrrä. Aktions personal, VL samt Leader-rådgivarna har rättigheter för att behandla och bevaka de ansökningar som kommer in samt bistå med rådgivning ifall problem uppstår. Styrelsemedlemmarna har även tillgång till Hyrrä för att kunna bekanta sig med inkomna projekt.

Kustaktionsgruppen - KAG (budget 2024, 70.873 €)

Målgrupp

Målgruppen för fiskeleader-strategin (kustaktionsgruppen) är byar, föreningar, företag och enskilda näringsidkare eller sammanslutningar, fiskare och övriga primärproducenter inom fiskeribranschen, aktörer inom branschen, aktörer som samlar ungdomar eller kvinnor, forsknings- och utvecklingsinstanser. Kommunerna har en central roll som samarbetspart och kan även vara projektägare om det är praktiskt mest fördelaktigt.

Målsättning

Fiskerinäringen har framtidstro och är en livskraftig del av de österbottniska kustsamhällena. Näringen lockar nya utövare som en bärande inkomstkälla med positiv image. Fiskerinäringen är en innovativ och resilient bransch som producerar lokala och hållbara livsmedel med positiv miljöpåverkan. Ett mångsidigt selektivt fiske med en välutvecklad värdekedja och fungerande försäljningskanaler till olika kundgrupper ger lönsamhet och stabil utveckling. Vattenbruket och fiskodlingen ger synergier som en hållbar och konkurrenskraftig näring med bred acceptans.

Målsättning med strategin är att bibehålla och skapa nya arbetstillfällen inom näringen och verksamheter som har kopplingar till yrkesfisket och vattenbruket. Genom diversifiering samt höjd lokal förädlingsgrad kan man öka den ekonomiska lönsamheten i näringen. Målsättningen är även att utveckla svenska Österbotten till ett fönster mot Sverige och övriga Norden kring kunskap och kulturutbyte.

Organisation

Organisationen bakom genomförandet av strategin består av en fiskeleader-rådgivare samt ett Fiskeleader utskott. Tillsammans har de en central roll i genomförandet av strategin. Utskottets medlemmar väljs på Aktion Österbotten r.f.:s höstmöte. Utskottet består av representanter för kommunerna, näringsorganisationerna och privatföretagarna. Den regionala fördelningen och könsfördelningen har beaktats vid tillsättande av utskottet.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Verksamhet

Under år 2024 förverkligas fiskeleader-strategin Smart resiliens vid ett livskraftigt hav inom ramen för det nationella programmet för Europeiska Havs-, Fiskeri och Vattenbruksfonden (EHFVF 2021-2027). Riktgivande finansiering är knappa 1.200.000 euro i offentlig finansiering under programperioden.

Konkreta åtgärder under verksamhetsperioden 2024 är:

- Rådgivning och information till målgrupperna
- Bistå sökanden med projektadministration och genomförande av godkända projekt
- Ge allmänna utlåtandena för projektansökningar och eventuella ändringsansökningar till NTM- centralen
- Besluta om förordande av projektansökningar vid utskottets möten (utskottet håller ca sex möten per år)
- Informationsutbyte mellan KAG och NTM-centralen.
- Resultatuppföljning av pågående och avslutade projekt
- Utvärdera verksamheten i förhållande till den egna utvecklingsstrategin samt till det nationella operativa programmet
- Information och kontaktskapande till aktörer med intresse av att utveckla fiskerinäringen
- Aktivt samarbeta med andra utvecklingsorganisationer och utbildningsenheter
- Samarbete med övriga fiskeleaderområden och andra aktörer med intresse i fiskerinäringen i Finland och i Östersjöregionen
- Aktivt samverkande på olika nivåer med fiskerinäringens behov och fortsatta utveckling i fokus
- Uppehålla kontakt och samarbete med nätverksenheter FAMENET
- Dokumentera KAG-projekt och resultat
- Produktion av informationsmaterial och artiklar om verksamheten på svenska, finska och engelska
- Delta i eller skapa evenemang och tillfällen där goda idéer och projekt presenteras för allmänheten
- Aktivera till seminarier, mäss- och studiebesök
- Deltagande i seminarier på regional, nationell och internationell nivå i kunskapsutvecklande syfte
- Initiera åtgärder som stöder fiskerinäringens strukturomvandling (säl- och skarvproblematik, underutnyttjade fiskarter, vattenbruket, fiskhandeln)
- Initiera åtgärder som strävar till ökad kunskap om havsmiljön i närsamhället samt hållbart nyttjande och ökad produktion av akvatiska resurser

Nationellt nätverk KAG (budget 2024, 20.353 €)

Målsättningen med nationella nätverket är att utöka samarbetet mellan den nationella och lokala nivån samt kommunikationen mellan fiskeleader-grupperna, de nationella innovationsprogrammen, företag och FoU-organisationer. Beträffande nationella innovationsåtgärder är det kostnadseffektivt med gemensam information och nätverkande. Inom nätverket kan man anordna gemensamma skolningar och utbildningar.

Nätverkandet kommer att stå i fokus under kommande strukturfondsperiod och detta arbete bör även breddas utanför fiskesektorn. Nätverkandet behöver även ske utanför det egna verksamhetsområdets gränser, detta för att man skall kunna sprida god praxis och finna nya samarbetsmodeller. Synergier mellan fiskeleader-grupperna och verksamhetens effekt kan förbättras avsevärt om samarbetet utökas. Det krävs koordinering för att utöka fiskeleader-gruppernas informationsflöde och nätverksarbete. För att lyckas med detta skapas ett nationellt nätverk inom ramen för det nya EHFVF programmet där fiskeleader-rådgivarna medverkar. Genom samarbete och nätverkande svarar man mot de risker och utmaningar som finns inom den småskaliga fiskeleader-verksamheten.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Byar (budget 2024, 42.142 €)

Målgrupp

Byaföreningar och andra organisationer som arbetar med lokal byautveckling.

Målsättning

Aktion Österbotten r.f. skall vara den naturliga samarbets- och stödorganisationen för byautvecklingsaktörer i Österbotten. Byaverksamheten arbetar för att utöka antalet byaföreningar och privatpersoner (fokusområde) som är medlemmar i Aktion Österbotten r.f. genom att öka kännedomen om Aktion Österbotten r.f.:s byaverksamhet. Byaportalen som upprätthålls av Aktion Österbotten r.f. är ett viktigt verktyg för att hålla kontakten till byarna och för spridning av information.

Organisation

Byaverksamheten leds av ett Byautskott och av byaombudet. Medlemmarna i Byautskottet väljs på Aktion Österbotten r.f.:s höstmöte (6-8 personer). Verksamheten finansieras med hjälp av ett statligt bidrag som kanaliseras via Finlands Byar r.f. (Suomen Kylät ry), samt via projekt om sådana söks.

Kontakten till byaföreningarna sker bl.a. via kommunvisa informationsmöten och vid besök till enskilda byar. Byaverksamheten har ett etablerat samarbete med Svensk Byaservice (Svenska Lantbrukssällskapens förbund), vilka ombesörjer Finlands Byar r.f.:s svenskspråkiga verksamhet, samt med övriga svenska och tvåspråkiga byaorganisationer. Samarbete över språkgränsen sker främst i närområdet med Kyrolandet och Suupohja. Utbyte finns också sedan länge med Svenska föreningen i Östermyra.

Aktiviteter

En konkret satsning skall göras på att få fler byaföreningar att registrera sig. Det finns ca 300 byaföreningar, men endast ett hundratal är registrerade. Genom personliga besök och skriftligt material, uppmärksammas byaföreningarna på vad ett medlemskap (även privatpersoner) i Aktion Österbotten r.f. innebär.

I marknadsföringen poängteras att registrering av förening är en nödvändighet för att kunna upprätthålla verksamheten på ett sätt som myndigheterna kräver. Ett ökat antal registrerade föreningar bidrar till att öka Aktion Österbotten r.f.:s potentiella "kundunderlag" och medlemsbas. Antalet medlemsföreningar är en viktig faktor när statsstödet till byaverksamheten bestäms.

Kontakterna med aktörer inom landsbygdsutvecklingen i Sverige har varit aktivt under de senaste åren. Här finns också en möjlighet för enskilda byaföreningar att knyta kontakter och inleda samarbete.

Byaverksamheten är lyhörd för strömningarna i samhället och kan vid behov ordna möten, informations- eller utbildningstillfällen när det bedöms vara nödvändigt i samarbete med medborgar- eller arbetarinstitut.

Konkreta åtgärder

1. Information och aktivering

- Aktivera byar och byaföreningar med blygsam verksamhet samt hjälpa till med grundande av nya byaföreningar/byaråd
- Utöka informationsverksamheten till byarna, konkret görs detta via hemsidan, Facebook, Instagram samt genom besök i byarna
- Uppdatering av kontaktuppgifter till fältet

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

- Aktion Österbotten r.f.:s personal och förtroendevalda deltar i konferenser och seminarier bl.a. Kyläareena och Finlands Byars (Suomen Kylät) övriga evenemang
- Lyfta fram goda exempel genom kampanjen "Månadens by". Månadens by är en artikelserie på Byarnas hemsida
- Utöka antalet portalanvändare och antalet nya byaföreningskontakter
- Upprätthållande av en fotobank från olika evenemang
- Förenkla Byabingo-konceptet, detta genom att genomföra utlottningarna mera sällan och på ett enklare och mera tidssparande sätt
- Förbättra kommunikationen till och med byar genom t.ex. Facebook, Instagram, nyhetsbrev, egen evenemangskalender eller genom personlig kontakt
- Utforma en ny strategi med tydliga målsättningar där det framkommer hur och på vilket sätt och med vilka målsättningar som Byautskottet ska jobba med i fortsättningen

2. Evenemang

- Under verksamhetsåret utlyses tävlingen "Årets by i Österbotten 2024"
- Byaverksamheten utser också Årets lokalaktör, Årets landsbygdsansikte och Årets unga lokalaktör i landskapet. De utnämnda samt Årets by nomineras även till den nationella tävlingen.
- Medverka i och mobilisera Öppna byars dag och Öppna julbyar i Österbotten. Finlands Byar och de regionala byaföreningarna mobiliserar byarna med i evenemanget och tillhandahåller dem reklam- och informationsmaterial.
- Anordna ett större årligt evenemang för byaktivister alternativt ett rådslag (Den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen anordnas i Österbotten 2024)

3. Samarbeten

- Samarbete med de övriga finlandssvenska byasammanslutningarna i olika sammanhang och med kollegor i de finskspråkiga områdena
- Aktion Österbotten r.f.:s byaverksamhet samarbetar med Finlands Byar (Suomen Kylät) och kan delta i projekt och kampanjer som initieras av dem.

Landsbyggare Österbotten (budget 2024, 99.298 €)

Målsättningen med Landsbyggare Österbotten projektet är att implementera konceptet i Österbotten som utvecklats och skapats genom ett Leader-projekt vid Höga Kusten i Sverige, därefter strävar projektet att inspirera andra Leader grupper att ta i bruk detta i egna regioner. Idén med Landsbyggare projektet var att lyfta intresset och synligheten för landsbygden vilket även är aktuellt i Finland då pandemin ökade möjligheterna till distansarbete och främjade bosättning på landsbygden. För att denna positiva trend skall utvecklas och fortsätta önskar vi dra nytta av det koncept som utformats i grannlandet och implementera det i Österbotten. Med hjälp av detta projekt vill vi utmana tanken om att staden är en norm men inte genom att ställa saker mot varandra, utan istället förstärka den positiva bilden av landsbygden som en framtida boningsort, där man kan leva modernt och med en hållbar livsstil.

Under år 2023 har vi sökt ivriga Landsbyggare som velat medverka och de första videorna har spelats in. Hemsidan kommer att publiceras då de första videorna blir klara. Under år 2024 sprider vi videorna som gjorts samt att ytterligare 3-4 videor görs. I slutet av projektiden anordnas Landsbyggaredagen, troligtvis i anslutning till Landsbygdsriksdagen 2024. Projektiden är 11.10.2022 – 31.12.2024.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Landsbyggare Österbotten 2 (budget 2024, 74.198 €)

Föreningsverksamheten är i ett brytningskede och många aktörer blir tvungna att fundera över varifrån man kan få med nya personer i verksamheten, men även hur man finansierar och underhåller fastigheter. Man är lite tvungen att uppfinna föreningsverksamheten på nytt. Vi vill hjälpa områdets föreningar att utveckla nya former av föreningsverksamhet och samarbeta med aktiva föreningar som tar fram landsbygdens mångsidiga fritids- och hobbymöjligheter. Det blir allt viktigare för föreningarna att beakta hållbar utveckling i verksamheten och evenemang som anordnas. Projektet Landsbyggare 2 – hållbar förnyelse av landsbygden är en fortsättning på projektet Landsbyggare Österbotten, inom ramen för projektet kommer videomaterial och material för social media att utformas om aktiva och intressanta föreningsaktiva på landsbygden. Utöver detta kommer vi inom ramen för projektet att erbjuda föreningar och andra organisationer kunskap, stöd och god praxis om hur man utformar och genomför hållbara och ansvarsfulla evenemang. Inom ramen för projektet planeras och genomförs ett större evenemang som anordnas så ansvarsfullt som möjligt med beaktande av målen för hållbar utveckling. Projektid 1.1.2024 – 31.12.2025.

SE Österbotten (Visit Countryside Ostrobothnia, budget 2024, 39.202 €)

Målsättningen var att öppna upp en diskussion mellan olika intressenter kring hur hyperlokala besöksmål och upplevelser ska kommuniceras på lokal, regional och nationell nivå samt identifiera presumtiva målgrupper för dessa besöksmål och upplevelser. Genom att skapa förutsättningar för möten mellan invånare, entreprenörer, yngre och äldre generationer och mellan olika branscher, alstras kreativ idégenerering och experimentering. Målet är att, genom att designa en faciliterad process, identifiera latenta teman och koppla samman de faktorer som möjliggör att en ny produkt, tjänst, verksamhet eller samhällelig process utvecklas och får möjlighet att utvecklas optimalt.

Hemesterresande och småskalig turism har redan under en längre tid vuxit fram som ett mera hållbart sätt att turista, men har under Corona-pandemin fått ett ytterligare uppsving. Vandringsleder, hembygds museer och lokala sevärdheter har aldrig varit så välbesökta som nu. Speciellt intressanta aspekter är att sammanföra lokala, regionala och interregionala aktörer, söka synergier, nätverka och paketera utbudet utgående från säsong, målgrupp och behov. Projektet undersöker också vad som gjorts i motsvarande regioner i Sverige (Hälsingland, Höga Kusten och Skellefteåregionen). På ett innovativt, kreativt, banbrytande och äventyrligt sätt skall vi inom ramen för projektet arbeta med dessa frågor i samråd med Yrkeshögskolan Novias forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Resultaten av denna process har paketerats i två produktpaket som kommer att presenteras i en digital lösning; som hemsida och som mobilapplikation. Dessa kommer allmänheten efter lansering att kunna ta del av och dra nytta av. Tanken är inte att konkurrera med andra etablerade marknadsföringsorgan, snarare är tanken att få en bild av hela regionens hyperlokala utbud, särskilt landsbygdens. Fokus ligger på mikroföretag, föreningar och organisationer. Även processdesignen har dokumenterats och paketerats för att andra organisationer som jobbar med liknande frågeställningar ska kunna använda den i sitt arbete. Projektet är ett samarbetsprojekt med Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Yrkeshögskolan Novia. För projektet har sökts förlängning till och med 30.06.2024.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Project Cool Blue Nordic (budget 2024, 84.375 €)

Aktion Österbotten/Kustaktionsgruppen deltar i två Horizon-finansierade projekt som går under namnen COOL BLUE Nordic samt COOL BLUE Baltic (COOL BLUE är en akronym för Community Ocean farms and Local Business cLUstErs). Vi deltar även i projektet Havhøst i Norden finansierat av Nordiska Ministerrådet.

Samarbetsparter i COOL BLUE Nordic är förutom Aktion Österbotten även organisationen Havhøst i Köpenhamn, Göteborgs Universitet, samt s.Pro i Tyskland som fungerar som administrativt koordinatör. CB Nordic har som målsättning att testa, utveckla och sprida kännedom om modeller för småskalig regenerativ akvakultur. Regenerativ akvakultur är odlingsmetoder i vatten, som fungerar utan tillsats av foder eller gödselmedel. Med regenerativ akvakultur ökar man biodiversiteten samt binder näringsämnen och koldioxid samtidigt som man producerar något vi kan använda, i första hand livsmedel. Det kan handla om både vattenväxter, alger, musslor och fiskar eller en kombination av dessa. Inom Havhøsts nätverk i Danmark finns det ca 25 så kallade havskolonilotter som drivs kooperativt av föreningar, byalag eller lokala eldsjälar. Man odlar blåmusslor, tång och ostron som skördas för eget och lokalsamhällets behov. Nya havskolonilotter startas runt om i Danmark, och trenden har fått fotfäste även i Sverige och Norge.

Den fråga vi vill utreda inom Aktion Österbotten är hur regenerativ akvakultur kan utformas vid bottniska vikens kust i våra vatten med låg salthalt. Vilka vattenväxter eller alger kunde vi använda som livsmedel eller för annat bruk, och kan vi odla t.ex. dammussla. Vi har ännu inget odlingskoncept som passar i våra förhållanden, men genom försök och med hjälp av nätverken som skapas inom projektet kanske vi hittar modeller för havskolonilotter och regenerativt vattenbruk även här. Projektet COOL BLUE Nordic startade april 2023 och pågår under 3 år. Totalbudgeten är knappt 1 miljon €.

Project Cool Blue Baltic (budget 2024, 13.189 €)

COOL BLUE Baltic har förutom tidigare ovan nämnda samarbetsparter (CB Nordic) även deltagare i Estland, Lettland, Litauen, Polen, samt ytterligare partners i Sverige och Tyskland. Genom CB Baltic kommer man att ta fram praktiska guidelines och skapa nätverk över större delen av Östersjöregionen. Genom aktiv kommunikation och lokala event skall intresset för och kunskapen om regenerativt vattenbruk spridas. Projektet är 2-årigt med start hösten 2023.

Projektet Havhøst i Norden finansieras av Nordiska ministerrådet och pågår åren 2023-2024. Genom projektet finansieras årliga samnordiska nätverksträffar samt informationsutbyte och kommunikation kring regenerativt vattenbruk. Samarbetsparterna i NMR-projektet utgörs av de nordiska parterna inom CB Nordic (Havhøst, GU, AÖ) med Havhøst som projektägare. I nätverket som knyts samman genom projektet Havhøst i Norden ingår cirka 40 aktörer från Sverige, Norge, Danmark, samt Finland inklusive Åland.

Matriket Öppet (budget 2024, 37.477 €)

Detta internationella projekt har som målsättning att främja närmats produktion och utvecklingen av korta matkedjor och ibruktagande dels i Österbotten men även hos samarbetspartners i projektet. God praxis delas genom seminarier och studiebesök till varandras regioner. Genom lokala åtgärder utvecklas producenternas, hobbyodlarnas, företagens och föreningarnas beredskap att planera händelser och funktioner kring närmät. Dyliga kan ordnas helt självständigt eller genom att anordna tjänstedesign workshops för intresserade och tillsammans utveckla ett nytt koncept för närmät i Österbotten.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs

Aktion Österbottens projekt Matriket Öppet – Ruokamaa avoinna ingår i det internationella allmännyttiga Organic Food and Sustainable Food Supply chains projektet. Projektets målsättning är att främja produktionen av ekologiskt och närmats samt konsumtion av detta. Man vill även utveckla korta matkedjor och genom detta förbättra matkedjans ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhet. Inom ramen för projektet delar man även med sig av god praxis mellan projektpartners. Den slovenska Leader-gruppen LAG Heart of Slovenia fungerar som Lead-partner. Övriga medverkande Leader grupper är Aizkraukles Rajona partnerība från Lettland, LDG Ziemia Bielska från Polen, GAL Campidano från Sardinien, Italien och VVG Pajūrio Kraštas från Litauen. Ytterligare medverkar föreningen Refarm Linne.

År 2023 gjordes studiebesök till Polen, Sverige och Litauen. Under 2024 kommer studiebesök att göras till Italien, Lettland och slutligen Slovenien som fungerar som Leader-partner för projektet.

Inom för projektet har gjorts en workshopserie riktad till närmats producenter. Under 2024 är målsättningen att anordna ett pop-up restaurangförsök i samråd med 2-3 bya- eller ungdomsföreningar. Utöver detta anordnas ett närmats seminarium eller annat event med vars hjälp vi försöker inspirera lokala aktörer att aktivare delta i den nationella Närmatsdagen. Projekttiden är 1.6.2022 – 31.12.2024.

Blue Products 3.0 (budget 2024, 33.420 €)

Aktion Österbotten administrerar Innovationsprogrammet för utveckling av nya fiskprodukter, Blue Products 3.0. Programmet är ett av fem innovationsprogram inom fiskerinäringen, som finansieras via Europeiska havs-, fiskeri och havsbruksfonden under programperioden 2023-2028. Blue Products 3.0 är en fortsättning av programmet Blue Products under programperioden 2017-2023.

Målet med Blue Products 3.0 är att öka användningen av viktiga identifierade och underutnyttjade fiskarter, särskilt strömming, siklöja, nors och mörtfiskar, samt sidoströmmar från förädlingsindustrin som livsmedel eller mervärdesprodukter. Programmet har fyra tyngdpunktsområden: 1) förbättring av fiskens kvalitet genom värdekedjan, 2) främjande av produktutveckling och nya produktionsmetoder för fisk, 3) påskyndande av kommersialiseringen av ämnesfraktioner från fisk, och 4) utveckling av nätverksbaserat samarbete.

Under 2024 kommer programmet att bl.a. utreda fiskeriföretagares och storköks utvecklingsbehov, kartlägga behov för att förbättra råvarukvaliteten och processmetoder som är till nytta för fiskeindustrin samt att utvidga nätverket.

Övrig verksamhet (budget 2024, 30.960 €)

Aktion Österbotten r.f. arbetar aktivt som utvecklingsorganisation också utanför de ramar som anges av Leader- och KAG-strategierna samt Byaverksamheten. Detta sker i samarbete med föreningar, kommuner, myndigheter och näringsliv i regionen. Aktion Österbotten r.f. skall ta en aktiv roll i landsbygdsutvecklingen samt utreda hur en aktiv roll kan tas inom Interreg-programmet samt andra program för tredje sektorns aktörer. Aktion Österbotten r.f. deltar aktivt i olika regionala och nationella nätverk samt arbetar för att öppna upp för internationella kontakter för lokal utveckling.

AKTION ÖSTERBOTTEN

Aktion Österbotten r.f. ♦ www.aktion.fi ♦ info@aktion.fi

Vasa: Handelsplanaden 18A 9A, 65100 Vasa, Närpes: Närpesvägen 2, Företagshuset Dynamo, 64200 Närpes
Pedersöre: Mjölvägen 2, 68910 Bennäs